

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

Izpitna pola 1

Teoretične naloge

Torek, 29. avgust 2023 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, grafitne svinčnike različne trdote, barvne svinčnike, črne in barvne flomestre, radirko, šilček, šestilo, dva trikotnika, ravnilo, škarje in lepilo.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 5 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani (1–20), od tega 4 prazne.

Barvna priloga ima 4 strani (21–24), od tega 1 prazno.

3/24

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje

1.1. Naštejte 8 dejavnikov, ki vplivajo na to, da posamezen lik dojamemo kot figuro, in ne kot ozadje.

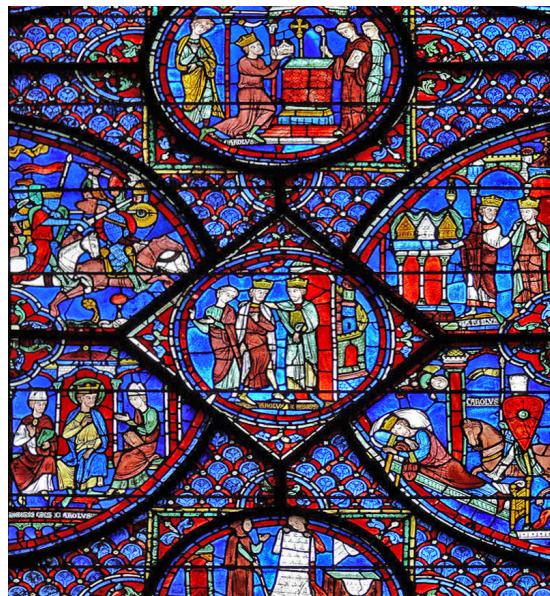

(8 točk)

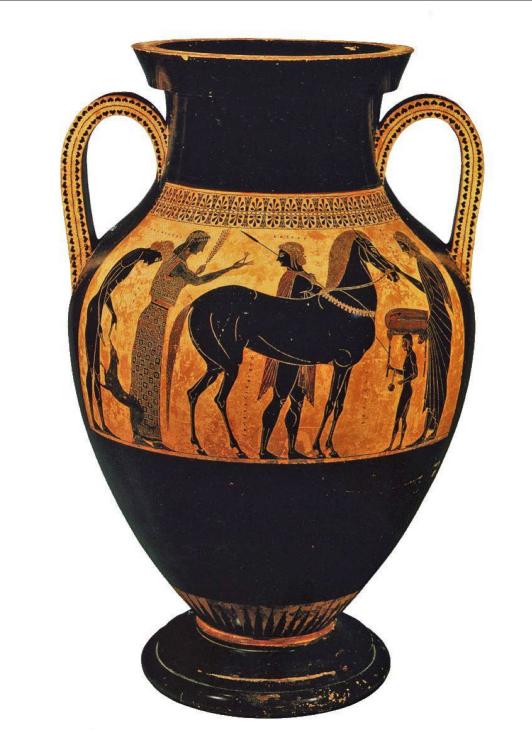
1.2. Analizirajte slikovno gradivo na slikah 1–4 (slike 1–4 v barvni prilogi) in določite slikarske zvrsti.

Slika 1 (slika 1 v barvni prilog): Rothschildov molitvenik ali Rothschildove ure, iluminirana rokopisna knjiga, sestavljena približno 1500–1520, delo številnih umetnikov.

Slika 2 (slika 2 v barvni prilogi): stolnica blažene Device Marije, 1194–1250, Chartres, Francija.

Slika 3 (slika 3 v barvni prilogi): atiški slog – slog črnih figur, 620–550 pr. Kr.

Slika 4 (slika 4 v barvni prilogi): detajl pročelja Križank, Ljubljana, 1952–1956.

(4 točke)

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

- 2.1. Pojasnite odnos med likovnima prvinama točko in linijo.

(2 točki)

(2 točki)

- 2.2. V spodnjih dveh poljih prikažite zapre in odprte točke ter na črtah pojasnite odnos med njimi ter različne načine, kako lahko nastanejo.

ZAPRTE TOČKE

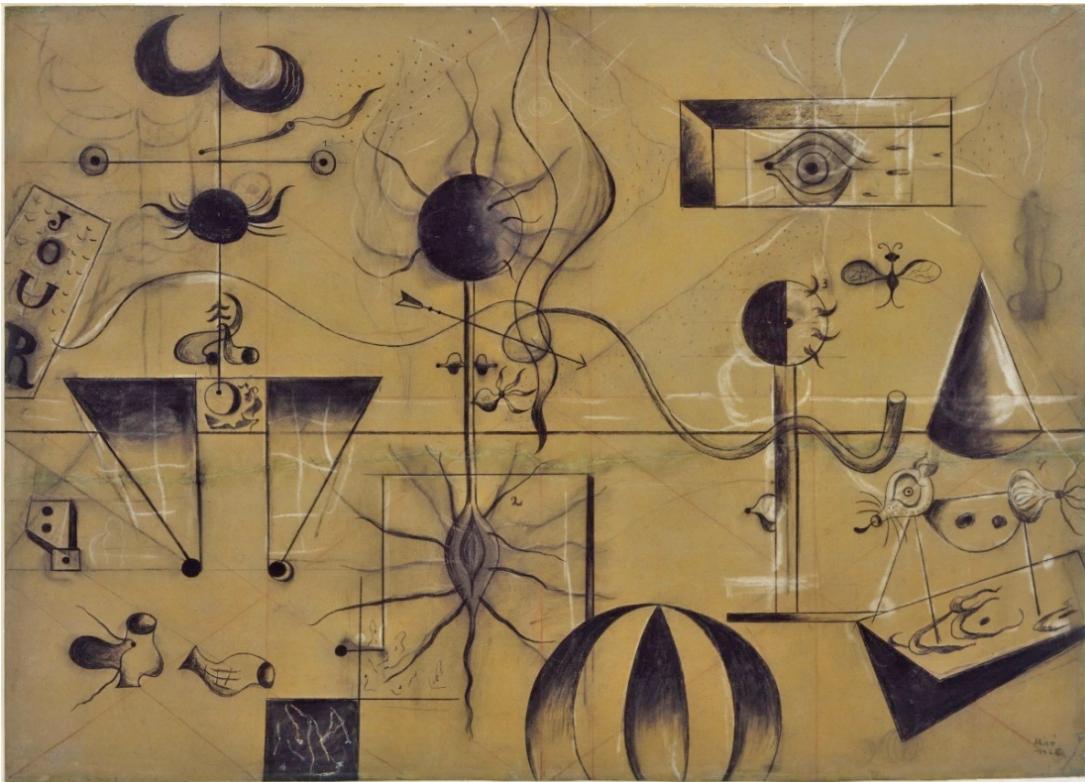
ODPRTE TOČKE

(2)

(2)
(4 točke)

- 2.3. Na sliki 5 (slika 5 v barvni prilogi) analizirajte uporabo točk in linij ter njihovo izrazno vrednost povežite z vsebino, ki je izražena v naslovu slike.

Slika 5 (slika 5 v barvni prilogi): Joan Miró, Družina, 1924, 74,3 x 102,9 cm, oglje in kreda na papirju, Muzej moderne umetnosti, New York.

(6 točk)

3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

3.1. Pojasnite odnos oblika – lik – forma ter ga ponazorite v treh korakih v spodnjih poljih.

(3)

(3)
(6 točk)

- 3.2. Pojasnite odnos med likovnima spremenljivkama položaj in smer ter razložite, kako se prek teh dveh likovnih spremenljivk področje likovne morfologije povezuje s področjem likovne sintakse (kompozicije).

(2 točki)

- 3.3. Analizirajte vlogo likovnih spremenljivk položaj in smer na sliki 6 (slika 6 v barvni prilogi) ter se pri tem navežite na vsebino slike, kot je razvidna iz naslova slike.

Slika 6 (slika 6 v barvni prilogi): Giorgio de Chirico, *Skrivnostnost in melanololija ulice*, 1914, 85 x 69 cm, olje na platnu, zasebna zbirka, Pariz, Francija.

Naloga se nadaljuje na naslednji strani.

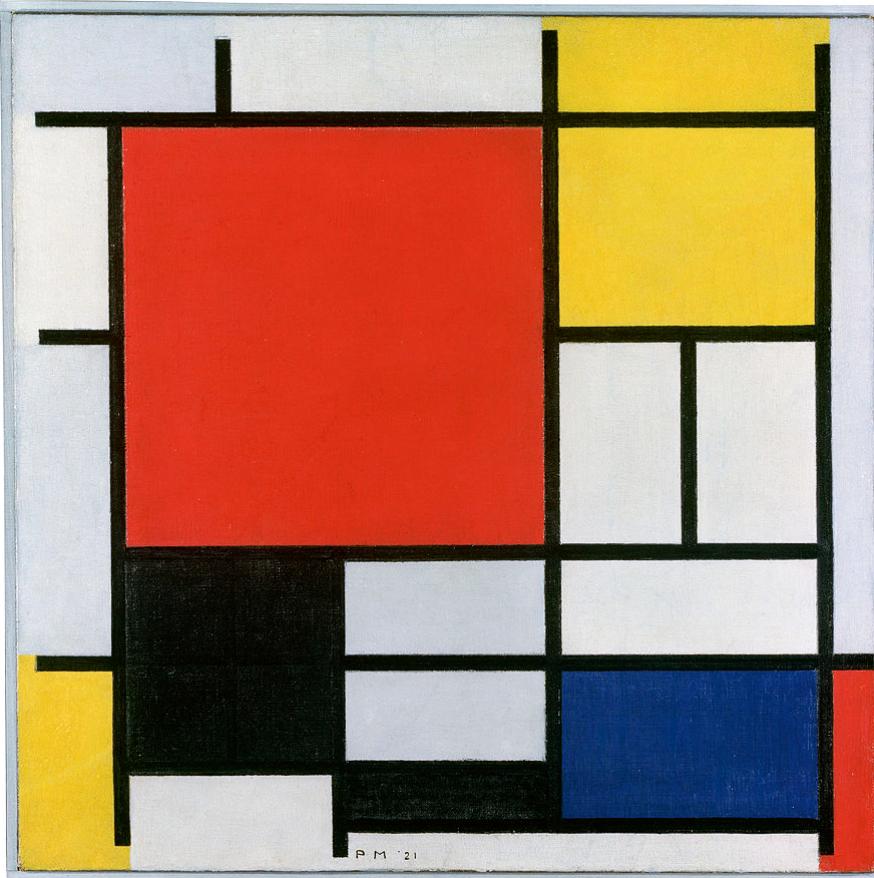
(4 točke)

M 2 3 2 5 5 1 1 1 1 3

4. naloga: Barvna teorija

- 4.1. Umetniško delo Pieta Mondriana na sliki 7 (slika 7 v barvni prilogi) analizirajte s stališča barvnih kontrastov. Določite barvni kontrast v kompoziciji in ga razložite.

Slika 7 (slika 7 v barvni prilogi): Piet Mondrian, *Kompozicija z rdečo, rumeno, modro in črno*, 1921, 59,5 x 59,5 cm, olje na platno, Kunstmuseum Den Haag, Nizozemska.

(4 točke)

- 4.2. Umetniško delo Williama Morrisa v slikovnem gradivu (slika 8) analizirajte s stališča barvnih harmonij. Razložite vrsto harmonije, ki ji pripada, in natančno določite barvno harmonijo v kompoziciji.

Slika 8 (slika 8 v barvni prilogi): William Morris, *Acanthus* (detajl), 1875, vzorec tapete.

(4 točke)

- 4.3. Pojasnite, kakšno je splošno načelo ureditve barv v barvnih telesih, ne da bi pri tem obravnavali posamezne primere barvnih teles.

(4 točke)

5. naloga: Likovna kompozicija

5.1. Primerom likovnih del določite vrsto likovne kompozicije.

Friz: _____

Tapeta: _____

Rozeta:

(3 točke)

5.2. Imenujte tri kompozicijske principe (načela likovnega reda), ki se navezujejo na:

mersko enoto:

odnos manjše – većje:

qibanje (zaporedje) elementov:

(3 točke)

5.3. Našteite tri načela likovnega reda, s katerimi dosežemo enotnost kompozicije.

(3 točke)

5.4. Utemeljite pojme.

Variirana repeticija:

Radiacijā:

Alternacija:

(3 točke)

Viri slik

- Slika 1: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/8a/Rothschild_Prayerbook_22.jpg. Pridobljeno: 27. 5. 2022.
- Slika 2: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/70/Chartres_-_Vie_de_Charlemagne.JPG/800px-Chartres_-_Vie_de_Charlemagne.JPG. Pridobljeno: 27. 5. 2022.
- Slika 3: <https://media.cheggcdn.com/media/5b5/5b53487f-ea7b-4a3a-b7a3-4a742d279e4f/16-14B755D43F873007B51.png>. Pridobljeno: 27. 5. 2022.
- Slika 4: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/sl/b/b4/Kri%C5%BEanke_%287%29.JPG. Pridobljeno: 27. 5. 2022.
- Slika 5: <https://www.moma.org/collection/works/36647>. Pridobljeno: 7. 5. 2022.
- Slika 6: <https://www.wikiart.org/en/giorgio-de-chirico/mystery-and-melancholy-of-a-street-1914>. Pridobljeno: 7. 5. 2022.
- Slika 7: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/76/Piet_Mondriaan%2C_1921_-_Composition_en_rouge%2C_jaune%2C_bleu_et_noir.jpg/902px-Piet_Mondriaan%2C_1921_-_Composition_en_rouge%2C_jaune%2C_bleu_et_noir.jpg?20160316205157. Pridobljeno: 27. 5. 2022.
- Slika 8: https://en.wikipedia.org/wiki/William_Morris#/media/File:Morris_Acanthus_Wallpaper_1875.jpg. Pridobljeno: 27. 5. 2022.

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran

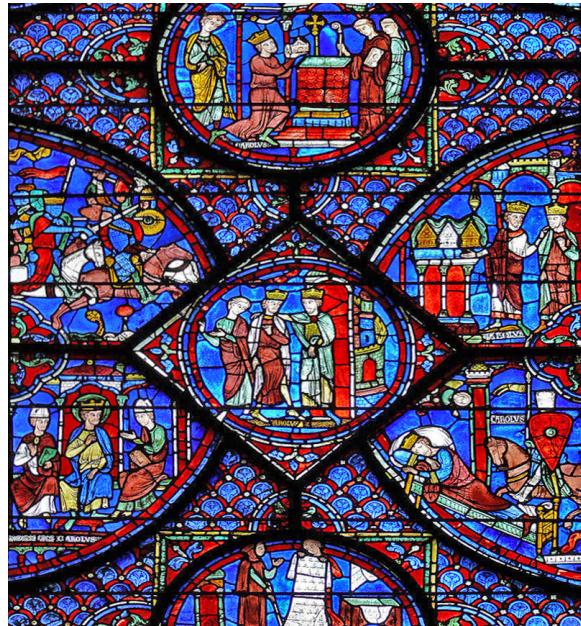
M 2 3 2 5 5 1 1 1 2 1

21/24

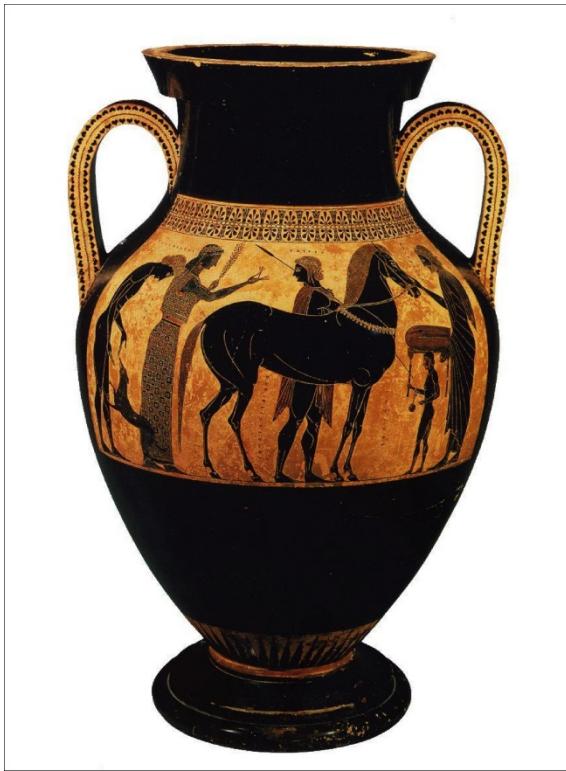
Barvna priloga (k Izpitni poli 1)

Slika 1

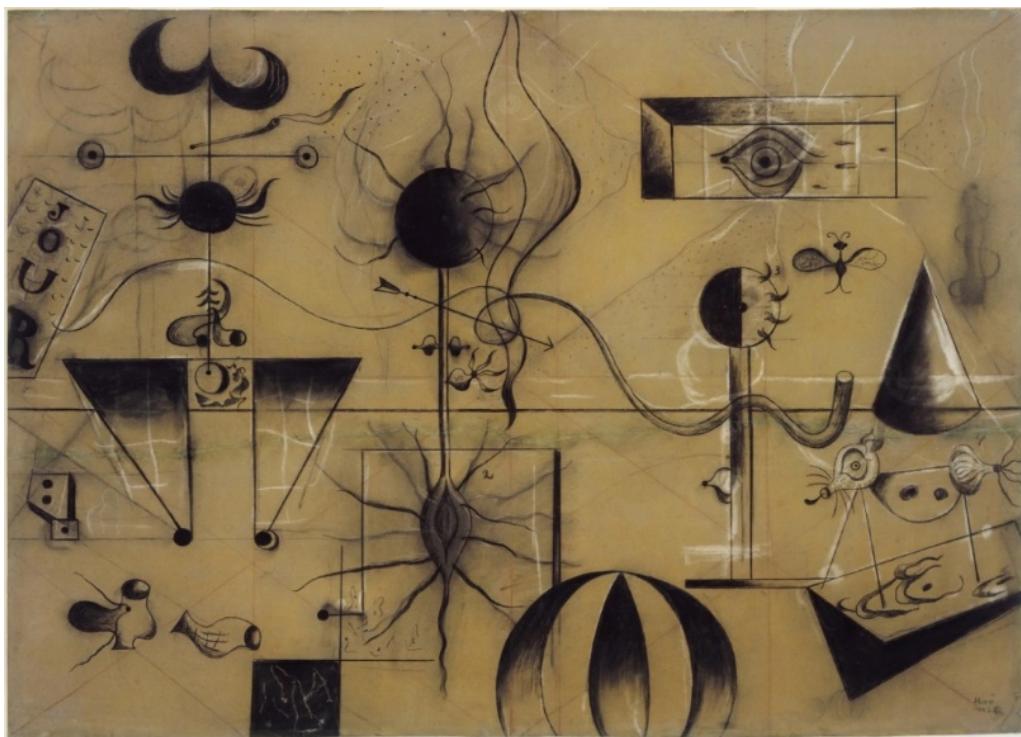
Slika 2

Slika 3

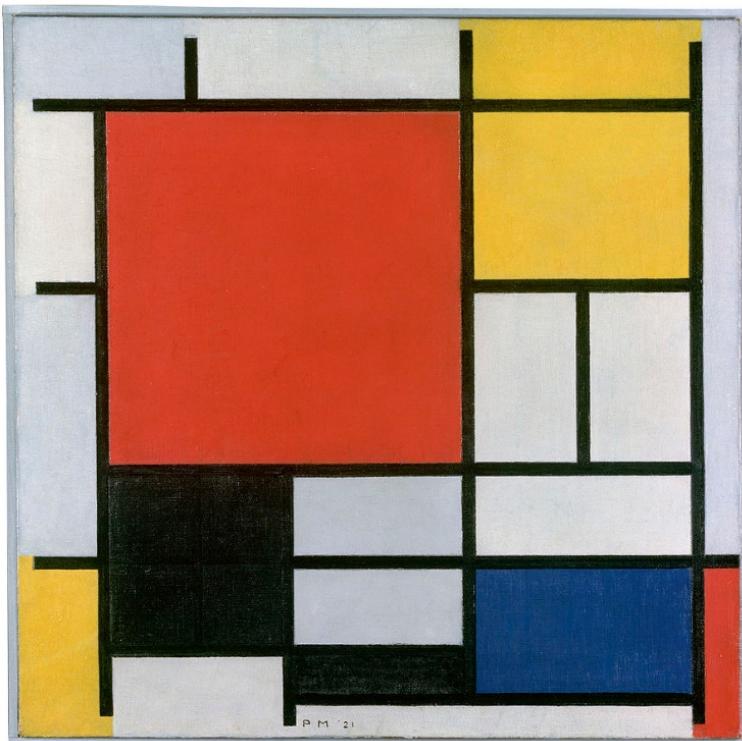
Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

Prazna stran